

UNIUNEA EUROPEANĂ

PARLAMENTUL EUROPEAN

CONSILIUL

**Bruxelles, 29 aprilie 2021
(OR. en)**

**2018/0209 (COD)
LEX 2072**

PE-CONS 14/21

**ENV 175
CLIMA 56
ENER 91
CADREFIN 145
CODEC 431**

**REGULAMENT
AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
DE INSTITUIRE A UNUI PROGRAM
PENTRU MEDIU ȘI POLITICI CLIMATICE (LIFE)
ȘI DE ABROGARE A REGULAMENTULUI (UE) NR. 1293/2013**

REGULAMENTUL (UE) 2021/...
AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 29 aprilie 2021

de instituire a unui program pentru mediu și politici climatice (LIFE)
și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1293/2013

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 192 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară³,

---

¹ JO C 62, 15.2.2019, p. 226.

² JO C 461, 21.12.2018, p. 156.

³ Poziția Parlamentului European din 17 aprilie 2019 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Poziția în primă lectură a Consiliului din 16 martie 2021 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial). Poziția Parlamentului European din ... (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

întrucât:

- (1) Legislația și politicile relevante ale Uniunii în domeniul mediului, al climei și al energiei au adus îmbunătățiri substanțiale stării mediului. Cu toate acestea, continuă să existe provocări majore în materie de mediu și climă, a căror nesoluționare ar avea consecințe negative semnificative pentru Uniune și pentru bunăstarea cetățenilor săi.
- (2) Programul pentru mediu și politici climatice (LIFE) stabilit pentru perioada 2014-2020 prin Regulamentul (UE) nr. 1293/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹, este cel mai recent dintr-o serie de programe ale Uniunii care, începând din anul 1992, sprijină punerea în aplicare a legislației și a priorităților de politică în domeniul mediului și al climei. Eficiența, eficacitatea și relevanța programului LIFE 2014-2020 au fost evaluate pozitiv în cadrul unei evaluări intermediare recente. Programul LIFE 2014-2020 ar trebui, așadar, să continue, cu anumite modificări indicate în evaluarea intermediară și în evaluările ulterioare. Prin urmare, programul pentru mediu și politici climatice (LIFE) (denumit în continuare „programul LIFE”) ar trebui să fie stabilit pentru o durată de șapte ani, în vederea alinierii duratei sale cu cea a cadrului financiar multianual stabilit prin Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului².

---

¹ Regulamentul (UE) nr. 1293/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind instituirea unui program pentru mediu și politici climatice (LIFE) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 614/2007 (JO L 347, 20.12.2013, p. 185).

² Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 (JO L 433I, 22.12.2020, p. 11).

- (3) În urmărirea îndeplinirii obiectivelor și a țintelor stabilite prin legislația, politicile și planurile din domeniul mediului, schimbărilor climatice și, cele relevante din domeniul energiei,, în special a obiectivelor prevăzute în comunicarea Comisiei din 11 decembrie 2019 referitoare la Pactul ecologic european (denumit în continuare „Pactul verde european”), precum și a angajamentelor internaționale ale Uniunii, programul LIFE ar trebui să contribuie la o tranziție echitabilă către o economie durabilă, circulară, eficientă din punct de vedere energetic, bazată pe surse regenerabile de energie, neutră din punct de vedere climatic și rezilientă la schimbările climatice, precum și la protejarea, refacerea și îmbunătățirea calității mediului, inclusiv a aerului, a apei și a solului și a sănătății și la stoparea și inversarea declinului biodiversității, inclusiv prin sprijinul acordat implementării și gestionării rețelei Natura 2000 și prin lupta împotriva degradării ecosistemelor, fie prin intervenții directe, fie prin sprijinirea integrării acestor obiective în cadrul altor politici. Programul LIFE ar trebui să susțină, de asemenea, punerea în aplicare a programelor generale de acțiune adoptate în temeiul articolului 192 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), cum ar fi Al șaptelea program de acțiune pentru mediu¹ și orice alt program subsecvent de acțiune pentru mediu al Uniunii.

---

¹ Decizia nr. 1386/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind un Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2020 „O viață bună, în limitele planetei noastre” (JO L 354, 28.12.2013, p 171).

- (4) Uniunea s-a angajat să promoveze o inițiativă cuprinzătoare corelată obiectivelor de dezvoltare durabilă stabilite în Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite pentru dezvoltare durabilă, care subliniază legătura intrinsecă dintre gestionarea resurselor naturale, astfel încât să se asigure disponibilitatea lor pe termen lung și serviciile ecosistemice, precum și legătura acestor două aspecte cu sănătatea umană și creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii sociale. În acest sens, programul LIFE ar trebui să reflecte principiile de solidaritate și în același timp să aibă o contribuție concretă în ceea ce privește atât dezvoltarea economică, cât și coeziunea socială.
- (5) În vederea promovării dezvoltării durabile, la stabilirea și punerea în aplicare a tuturor politicilor și activităților Uniunii ar trebui să fie integrate cerințele de mediu și de protecție climatică. În consecință, sinergiile și complementaritatea cu alte programe de finanțare ale Uniunii ar trebui să fie promovate, inclusiv prin finanțarea unor activități care completează proiectele integrate strategice și proiectele strategice de protejare a naturii și încurajează utilizarea și replicarea soluțiilor elaborate în cadrul programului LIFE. Pentru a se evita dubla finanțare este necesar să existe coordonare. Comisia și statele membre ar trebui să ia măsuri pentru a preveni suprapunerile și sarcinile administrative pe care obligațiile de raportare din diversele instrumente financiare le generează pentru beneficiarii proiectului.

- (6) Programul LIFE ar trebui să contribuie la dezvoltarea durabilă și la îndeplinirea obiectivelor și a țintelor stabilite prin legislația, politica, planurile și angajamentele internaționale ale Uniunii în domeniul mediului, al climei și prin cele relevante în domeniul energiei, în special prin Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite pentru dezvoltare durabilă, prin Convenția privind diversitatea biologică¹ și prin Acordul de la Paris adoptat în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice² (denumit în continuare „Acordul de la Paris privind schimbările climatice”), precum și, printre altele, prin Convenția Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu³ (denumită în continuare „Convenția de la Aarhus”), prin Convenția CEE-ONU privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi, prin Convenția ONU de la Basel privind controlul circulației transfrontaliere a deșeurilor periculoase și al eliminării acestora, prin Convenția ONU de la Rotterdam privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză aplicabilă anumitor produse chimice și pesticide periculoase care fac obiectul comerțului internațional și prin Convenția ONU de la Stockholm privind poluanții organici persistenți.
- (7) Uniunea acordă o mare importanță durabilității pe termen lung a rezultatelor proiectelor finanțate prin programul LIFE, precum și capacității de a asigura și de a menține aceste rezultate după punerea în aplicare a proiectelor, printre altele, prin continuarea, replicarea sau transferul rezultatelor.

---

¹ Decizia 93/626/CEE a Consiliului din 25 octombrie 1993 privind încheierea Convenției privind diversitatea biologică (JO L 309, 13.12.1993, p. 1).

² JO L 282, 19.10.2016, p. 4.

³ JO L 124, 17.5.2005, p. 4.

- (8) Respectarea angajamentelor asumate de Uniune în cadrul Acordului de la Paris privind schimbările climatice necesită transformarea Uniunii într-o societate durabilă, circulară, eficientă din punct de vedere energetic, bazată pe surse regenerabile de energie, neutră din punct de vedere climatic și rezilientă la schimbările climatice. La rândul său, o astfel de transformare necesită acțiuni, concentrate în special pe sectoarele care sunt principalele responsabile de nivelurile actuale ale emisiilor de gaze cu efect de seră și ale poluării, care să promoveze eficiența energetică și energia din surse regenerabile și care să contribuie la punerea în aplicare a cadrului de politici privind schimbările climatice și energia pentru 2030 și a planurilor naționale integrate ale statelor membre privind energia și schimbările climatice, precum și la punerea în aplicare a strategiei climatice și energetice a Uniunii pe termen lung, în conformitate cu obiectivele pe termen lung ale Acordului de la Paris privind schimbările climatice. Programul LIFE ar trebui să includă, de asemenea, măsuri care să contribuie la punerea în aplicare a politicii Uniunii de adaptare la schimbările climatice pentru a reduce vulnerabilitatea față de efectele negative ale schimbărilor climatice.

- (9) Proiectele din cadrul noului subprogram „Tranziția către o energie curată” al programului LIFE ar trebui să se concentreze pe facilitarea consolidării capacităților și pe difuzarea de cunoștințe, competențe, tehnici, metode și soluții inovatoare pentru atingerea obiectivelor legislative și de politică ale Uniunii privind tranziția către surse regenerabile de energie și creșterea eficienței energetice. O astfel de consolidare a capacităților și difuzare reprezintă, în general, acțiuni de coordonare și de sprijin cu o valoare adăugată mare la nivelul Uniunii, care urmăresc să elimine de pe piață obstacolele din calea tranziției socioeconomice spre energia durabilă, acțiuni care implică, în special, entități de dimensiuni mici și mijlocii, precum și actori multipli, inclusiv autorități publice locale și regionale, precum și organizații non-profit. Astfel de acțiuni aduc multiple beneficii conexe, cum ar fi combaterea sărăciei energetice, ameliorarea calității aerului din încăperi, reducerea poluanților locali prin creșterea eficienței energetice și sporirea energiilor din surse regenerabile distribuite, și contribuie la efecte economice locale pozitive și la o creștere mai favorabilă incluziunii sociale.

- (10) Pentru a contribui la atenuarea schimbărilor climatice și la angajamentele internaționale ale Uniunii în materie de decarbonizare, este necesară accelerarea transformării sectorului energetic. Acțiunile de consolidare a capacităților care sprijină eficiența energetică și sursele regenerabile de energie, finanțate până în 2020 în cadrul programului Orizont 2020¹, ar trebui să fie integrate în noul subprogram „Tranziția către o energie curată” al programului LIFE, deoarece obiectivul lor nu este acela de a finanța excelența și de a genera inovarea, ci de a facilita aplicarea tehnologiilor deja disponibile în domeniul surselor regenerabile de energie și al eficienței energetice și care vor contribui la atenuarea schimbărilor climatice. Programul LIFE ar trebui să implice toate părțile interesate și toate sectoarele angajate în tranziția energetică curată. Includerea unor astfel de acțiuni de consolidare a capacităților în programul LIFE generează potențialul de realizare a unor sinergii între subprograme și sporește coerența globală a finanțării acordate de Uniune. Prin urmare, ar trebui colectate și diseminate date privind utilizarea soluțiilor de cercetare și inovare existente rezultate din proiectele din cadrul programului LIFE, inclusiv din programul Orizont Europa, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/... al Parlamentului European și al Consiliului²⁺ (denumit în continuare „Orizont Europa”) și din programele predecesoare ale acestuia.

---

¹ Decizia 2013/743/UE a Consiliului din 3 decembrie 2013 de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) - Orizont 2020 și de abrogare a Deciziilor 2006/971/CE, 2006/972/CE, 2006/973/CE, 2006/974/CE și 2006/975/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 965).

² Regulamentul (UE) 2021/... al Parlamentului European și al Consiliului din ... de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L ...).

⁺ JO: a se introduce în text numărul regulamentului cuprins în documentul ST 7064/20 [2018/0224(COD)] și a se introduce numărul, data, autorii, numele și referința JO a regulamentului respectiv în nota de subsol.

- (11) Conform studiului de impact care însoțește propunerea Comisiei privind Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului¹, care a modificat Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului², se estimează că realizarea obiectivelor pentru 2030 în materie de energie ale Uniunii va necesita investiții suplimentare în valoare de 177 de miliarde EUR pe an în perioada 2021-2030. Cele mai mari deficite se înregistrează în privința investițiilor în decarbonizarea clădirilor pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea de surse regenerabile de energie la scară mică, în cazul cărora capitalul trebuie direcționat către proiecte cu un caracter foarte descentralizat. Printre obiectivele subprogramului „Tranziția către o energie curată”, care privește eficiența energetică și introducerea rapidă a surselor regenerabile de energie, este și acela de a consolida capacitățile pentru dezvoltarea și agregarea unor astfel de proiecte, contribuind totodată la absorbția fondurilor acordate prin intermediul fondurilor structurale și de investiții europene și de a acționa ca un catalizator pentru stimularea investițiilor în surse regenerabile de energie și în eficiența energetică, inclusiv prin utilizarea instrumentelor financiare puse la dispoziție în temeiul Regulamentului (UE) 2021/... al Parlamentului European și al Consiliului³⁺.
- (12) Programul LIFE este singurul program dedicat în mod specific acțiunilor în domeniul mediului și acțiunii climatice și are, așadar, un rol esențial în sprijinul punerii în aplicare a legislației și a politicilor Uniunii din aceste domenii.

---

¹ Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică (JO L 328, 21.12.2018, p. 210).

² Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE (JO L 315, 14.11.2012, p. 1).

³ Regulamentul (UE) 2021/... al Parlamentului European și al Consiliului din... de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017 (JO L...).

⁺ JO: a se introduce în text numărul regulamentului din documentul PE-CONS 74/20 [2020/0108 (COD)] și în nota de subsol aferentă, numărul, data, autorii, titlul și referința JO ale regulamentului.

- (13) Sinergiile cu Orizont Europa ar trebui să faciliteze identificarea și determinarea, în cadrul procesului de planificare strategică a cercetării și inovării din cadrul Orizont Europa, a necesităților în materie de cercetare și inovare pentru abordarea provocărilor legate de mediu, climă și energie din Uniune. Programul LIFE ar trebui să acționeze în continuare ca un catalizator pentru punerea în aplicare a legislației și politicilor relevante ale Uniunii în domeniul mediului, al climei și al energiei, inclusiv prin preluarea și aplicarea rezultatelor în materie de cercetare și inovare ale programului Orizont Europa și prin facilitarea adoptării acestora la o scară mai extinsă, dacă astfel pot contribui la abordarea problemelor din domeniul mediului, al climei și al tranziției energetice. Consiliul european al inovării din cadrul programului Orizont Europa poate acorda sprijin pentru dezvoltarea și comercializarea ideilor novatoare care ar putea rezulta prin punerea în aplicare a proiectelor LIFE. În mod similar, sinergiile cu Fondul pentru inovare în cadrul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii stabilit prin Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹ ar trebui, de asemenea, să fie luate în considerare.
- (14) O acțiune care a beneficiat de o contribuție prin programul LIFE ar trebui să poată beneficia de o contribuție și prin alte programe ale Uniunii, cu condiția ca astfel de contribuții să nu acopere aceleași costuri. Acțiunile care primesc finanțări cumulative prin diferite programe ale Uniunii ar trebui să fie auditate o singură dată, astfel încât auditul respectiv să acopere toate programele Uniunii implicate și normele aplicabile fiecăruia.

---

¹ Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

- (15) Comunicarea Comisiei din 3 februarie 2017 referitoare la evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE: provocări comune și modalități de unire a eforturilor pentru obținerea de rezultate mai bune (EIR) indică necesitatea realizării unor progrese semnificative pentru a accelera punerea în aplicare a acquis-ului Uniunii în domeniul mediului și pentru a spori gradul de integrare și încorporare a obiectivelor de mediu și a obiectivelor climatice în cadrul altor politici. Prin urmare, programul LIFE ar trebui să acționeze ca un catalizator pentru abordarea provocărilor orizontale, sistemice, precum și a cauzelor principale ale deficiențelor de punere în aplicare, identificate în EIR și pentru realizarea progreselor necesare prin dezvoltarea, testarea și replicarea unor noi abordări; prin sprijinirea elaborării, monitorizării și revizuirii politicilor; prin îmbunătățirea guvernanței în ceea ce privește mediul, schimbările climatice și aspectele legate de tranziția energetică, inclusiv prin consolidarea implicării părților interesate la toate nivelurile, dezvoltarea capacităților, comunicare și conștientizare; prin mobilizarea investițiilor din toate programele de investiții ale Uniunii sau din alte surse financiare și prin sprijinirea acțiunilor care vizează depășirea diferitelor obstacole din calea punerii în aplicare efective a principalelor planuri prevăzute în legislația privind mediul.

(16) Stoparea și inversarea declinului biodiversității și a degradării ecosistemelor, inclusiv în ecosistemele marine, necesită sprijin pentru dezvoltarea, punerea în aplicare, asigurarea respectării și evaluarea legislației și politicilor relevante ale Uniunii, inclusiv a comunicării Comisiei din 20 mai 2020 intitulată „Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030 – Readucerea naturii în viețile noastre”, a Directivei 92/43/CEE a Consiliului¹, a Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului² și a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului³, în special prin dezvoltarea bazei de cunoștințe pentru elaborarea și punerea în aplicare a politicilor și prin elaborarea, testarea, demonstrarea și aplicarea celor mai bune practici și soluții, cum ar fi managementul eficace, la scară redusă sau într-un mod adaptat la contextele locale, regionale sau naționale specifice, inclusiv prin abordări integrate pentru punerea în aplicare a cadrelor de acțiune prioritare adoptate în temeiul Directivei 92/43/CEE. Prezentul regulament ar trebui să contribuie la integrarea acțiunilor în materie de biodiversitate în politicile Uniunii și la realizarea obiectivului general ambițios de a alocă 7,5 % din cheltuielile anuale din cadrul financiar multianual pentru obiectivele în materie de biodiversitate în 2024 și 10 % din cheltuielile anuale din cadrul financiar multianual pentru obiectivele în materie de biodiversitate în 2026 și 2027, luând în considerare suprapunerile existente între obiectivele climatice și cele în materie de biodiversitate.

---

¹ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7).

² Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7).

³ Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive (JO L 317, 4.11.2014, p. 35).

Uniunea și statele membre ar trebui să își monitorizeze cheltuielile legate de biodiversitate pentru a-și îndeplini obligațiile de raportare care le revin în temeiul Convenției privind diversitatea biologică. Ar trebui să fie respectate, de asemenea, cerințele în materie de monitorizare prevăzute în alte acte legislative relevante ale Uniunii. Cheltuielile Uniunii legate de biodiversitate ar trebui să fie urmărite în conformitate cu o metodologie eficace, transparentă și cuprinzătoare care urmează să fie stabilită de Comisie, în cooperare cu Parlamentul European și cu Consiliul, astfel cum se menționează în Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, precum și privind noile resurse proprii, inclusiv o foaie de parcurs în vederea introducerii de noi resurse proprii¹.

- (17) Evaluările și analizele recente, printre care se numără evaluarea intermediară a strategiei UE în domeniul biodiversității pentru 2020 și verificarea adecvării legislației privind natura, indică faptul că una dintre principalele cauze ale punerii în aplicare insuficiente a legislației Uniunii privind natura și a strategiei privind biodiversitatea îl constituie lipsa unei finanțări adecvate.

---

¹ JO L 433I, 22.12.2020, p. 28.

Principalele instrumente de finanțare ale Uniunii, inclusiv Fondul european de dezvoltare regională instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹ (denumit în continuare „Fondul european de dezvoltare regională”), Fondul de coeziune instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului² (denumit în „Fondul de coeziune”), Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului³ (denumit în continuare „Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală”) și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură instituit printr-un regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de abrogare al Regulamentului (UE) nr. 508/2014 (denumit în continuare „Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură”), ar putea să contribuie semnificativ, în mod complementar, la acoperirea acestor necesități de finanțare. Programul LIFE ar putea să îmbunătățească și mai mult eficiența acestei integrări, prin intermediul unor proiecte strategice de protejare a naturii care să acționeze ca un catalizator pentru punerea în aplicare a legislației și a politicilor Uniunii privind natura și biodiversitatea, inclusiv a acțiunilor prevăzute în cadrele de acțiune prioritară adoptate în temeiul Directivei 92/43/CEE. Proiectele strategice de protejare a naturii ar trebui să sprijine programele de acțiuni ale statelor membre care urmăresc să integreze obiective relevante privind natura și biodiversitatea în alte politici și programe de finanțare, asigurând astfel mobilizarea fondurilor adecvate pentru punerea în aplicare a politicilor respective.

-
- ¹ Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 (JO L 347, 20.12.2013, p. 289).
- ² Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006 (JO L 347, 20.12.2013, p. 281).
- ³ Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 487).

Statele membre ar trebui să poată decide, în cadrul planului lor strategic pentru politica agricolă comună, să utilizeze o anumită parte din resursele Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală cu scopul de a mobiliza sprijinul pentru acțiuni care vin în completarea proiectelor strategice de protejare a naturii, astfel cum sunt definite în prezentul regulament.

- (18) Promovarea economiei circulare și a eficienței resurselor necesită o schimbare în ceea ce privește modul în care materialele și produsele, inclusiv materialele plastice, sunt concepute, produse, consumate, reparate, reutilizate, reciclate și eliminate ca deșeuri, cu accent pe întregul ciclu de viață al produselor. Programul LIFE ar trebui să contribuie la tranziția către un model de economie circulară prin acordarea de sprijin financiar care să vizeze o serie de actori precum, de exemplu, întreprinderi, autorități publice și consumatori, în special prin aplicarea, dezvoltarea și replicarea celor mai bune tehnologii, practici și soluții adaptate la contextele locale, regionale sau naționale specifice, inclusiv prin intermediul unor abordări integrate pentru aplicarea ierarhiei deșeurilor și prin implementarea planurilor de gestionare și prevenire a deșeurilor. Prin sprijinirea punerii în aplicare a comunicării Comisiei din 16 ianuarie 2018 referitoare la Strategia europeană pentru materialele plastice într-o economie circulară, ar putea fi luate măsuri care să abordeze în special problema deșeurilor marine.

- (19) Un nivel ridicat de protecție a mediului are o importanță fundamentală pentru sănătatea și bunăstarea cetățenilor Uniunii. Programul LIFE ar trebui să susțină obiectivele Uniunii privind producția și utilizarea substanțelor chimice în moduri care să conducă la diminuarea efectelor negative grave asupra sănătății umane și a mediului, în scopul de a atinge obiectivul referitor la un mediu netoxic în Uniune. Programul LIFE ar trebui, de asemenea, să sprijine activități care să faciliteze punerea în aplicare a Directivei 2002/49/CE a Parlamentului și a Consiliului¹, în scopul de a ajunge la niveluri de zgomot care să nu genereze efecte negative grave asupra sănătății umane și riscuri pentru sănătatea umană.
- (20) Obiectivul pe termen lung al politicii Uniunii în domeniul calității aerului urmărește atingerea unor niveluri de calitate a aerului care să nu genereze efecte negative grave asupra sănătății umane sau riscuri pentru sănătatea umană și mediu, consolidând totodată sinergiile dintre îmbunătățirile aduse calității aerului și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Opinia publică este foarte conștientă de problema poluării aerului, iar cetățenii se așteaptă ca autoritățile să ia măsuri, în special în zonele în care populația și ecosistemele sunt expuse unor niveluri ridicate de poluanți atmosferici. Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului² subliniază rolul pe care finanțarea din partea Uniunii îl poate avea în realizarea obiectivelor privind calitatea aerului. Prin urmare, programul LIFE ar trebui să sprijine proiectele, inclusiv proiectele strategice integrate, care au potențialul de a mobiliza fonduri publice și private, de a fi un exemplu de bune practici și de a acționa ca un catalizator pentru punerea în aplicare a planurilor și a legislației privind calitatea aerului la nivel local, regional, multiregional, național și transnațional.

---

¹ Directiva 2002/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 iunie 2002 privind evaluarea și gestiunea zgomotului ambiental (JO L 189, 18.7.2002, p. 12).

² Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE (JO L 344, 17.12.2016, p. 1).

- (21) Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹ a stabilit un cadru pentru protejarea apelor de suprafață, a apelor de tranziție, a apelor de coastă și a apelor subterane ale Uniunii. Obiectivele directivei respective ar fi susținute printr-o mai bună punere în aplicare a obiectivelor de politică în domeniul apei și printr-o integrare sporită a acestor obiective în alte domenii de politică. Prin urmare, programul LIFE ar trebui să sprijine proiectele care contribuie la punerea efectivă în aplicare a Directivei 2000/60/CE și a altor acte legislative relevante ale Uniunii în domeniul apei care contribuie la asigurarea unei stări bune a corpurilor de apă ale Uniunii prin aplicarea, dezvoltarea și replicarea bunelor practici, precum și prin mobilizarea unor acțiuni complementare în cadrul altor programe sau surse de finanțare ale Uniunii.

---

¹ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

(22) Protejarea și refacerea mediului marin reprezintă unul dintre obiectivele generale ale politicii de mediu a Uniunii. Programul LIFE ar trebui să sprijine următoarele: gestionarea, conservarea, refacerea și monitorizarea biodiversității și a ecosistemelor marine, în special a siturilor marine Natura 2000, și protejarea speciilor în conformitate cu cadrele de acțiune prioritare adoptate în temeiul Directivei 92/43/CEE; asigurarea unei stări ecologice bune în conformitate cu Directiva 2008/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹; promovarea mărilor sănătoase și curate; punerea în aplicare a comunicării Comisiei din 16 ianuarie 2018 referitoare la o strategie europeană pentru materialele plastice într-o economie circulară, abordând în special problema uneltelor de pescuit pierdute și a deșeurilor marine; și promovarea implicării Uniunii în guvernanta internațională a oceanelor, care este esențială pentru realizarea obiectivelor Agendei 2030 a Organizației Națiunilor Unite pentru dezvoltare durabilă și pentru a garanta sănătatea oceanelor pentru generațiile viitoare. Proiectele strategice integrate și proiectele strategice de protejare a naturii din cadrul programului LIFE ar trebui să includă acțiuni relevante care să vizeze protejarea mediului marin.

---

¹ Directiva 2008/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 2008 de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii privind mediul marin (Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”) (JO L 164, 25.6.2008, p. 19).

- (23) Îmbunătățirea guvernancei cu privire la mediu, schimbările climatice și aspectele legate de tranziția energetică necesită implicarea societății civile prin sporirea conștientizării opiniei publice, inclusiv printr-o strategie de comunicare care să implice noile mijloace de comunicare în masă și rețelele sociale, prin implicarea consumatorilor și extinderea gradului de participare publică, inclusiv a organizațiilor neguvernamentale (ONG), în procesul de consultare și de punere în aplicare a politicilor relevante la toate nivelurile. Prin urmare, programul LIFE ar trebui să sprijine o gamă largă de ONG-uri, precum și rețele de entități non-profit care urmăresc un obiectiv de interes general pentru Uniune și care sunt active în principal în domeniul mediului sau al politicilor climatice, prin acordarea de granturi de funcționare, în mod competitiv și transparent, în scopul de a ajuta aceste ONG-uri, rețele și entități să contribuie în mod eficace la politica Uniunii și să își dezvolte și consolideze capacitatea de a deveni parteneri mai eficienți.
- (24) În timp ce îmbunătățirea guvernancei la toate nivelurile ar trebui să reprezinte un obiectiv transversal al tuturor subprogramelor din cadrul programului LIFE, programul LIFE ar trebui să sprijine dezvoltarea și punerea în aplicare, precum și respectarea și aplicarea acquis-ului din domeniul mediului și al climei, în special a legislației orizontale privind guvernanta în materie de mediu, inclusiv a legislației de punere în aplicare a Convenției de la Aarhus.

- (25) Programul LIFE ar trebui să pregătească și să sprijine actorii de piață în vederea tranziției la o economie durabilă, circulară, eficientă din punct de vedere energetic, bazată pe surse regenerabile de energie și neutră din punct de vedere climatic și rezilientă la schimbările climatice prin testarea unor noi oportunități de afaceri, perfecționarea competențelor profesionale, facilitarea accesului consumatorilor la produse și servicii durabile, implicarea și responsabilizarea factorilor de influență și testarea unor noi metode de adaptare a proceselor existente și a mediului de afaceri. Pentru a sprijini pătrunderea pe piață într-o măsură mai mare a soluțiilor durabile, ar trebui să se promoveze acceptarea acestora de către publicul larg și implicarea consumatorilor.
- (26) Programul LIFE este conceput astfel încât să sprijine demonstrarea tehnicilor, abordărilor și bunelor practici care pot fi replicate și extinse. Soluțiile inovatoare ar contribui la îmbunătățirea performanței de mediu și a durabilității, în special pentru dezvoltarea unor practici agricole durabile în sectoarele active din domeniul climei, al apei, al solului, al biodiversității și al deșeurilor. În această privință, ar trebui subliniate sinergiile cu alte programe și politici, cum ar fi Parteneriatul european pentru inovare privind productivitatea și durabilitatea agriculturii și sistemul de management de mediu și audit al UE.

- (27) La nivelul Uniunii, investițiile masive în acțiunile din domeniul mediului și al climei sunt finanțate în special prin principalele programe de finanțare ale Uniunii. Prin urmare, este absolut necesar să se intensifice eforturile de integrare, pentru a asigura integrarea criteriilor privind durabilitatea, biodiversitatea și reziliența la schimbările climatice în activități din cadrul altor programe de finanțare ale Uniunii și integrarea garanțiilor de durabilitate în cadrul tuturor instrumentelor Uniunii. Având în vedere rolul lor catalizator, proiectele strategice integrate și proiectele strategice de protejare a naturii care urmează să fie elaborate în cadrul programului LIFE ar trebui să valorifice oportunitățile de finanțare puse la dispoziție în cadrul acestor programe de finanțare și prin alte surse de finanțare, cum ar fi fondurile naționale, și să creeze sinergii.
- (28) Succesul proiectelor strategice de protejare a naturii și al proiectelor strategice integrate depinde de cooperarea strânsă dintre autoritățile naționale, regionale și locale și actorii nestatali afectați de obiectivele programului LIFE. Prin urmare, ar trebui să se aplice principiile de transparență și de publicare a deciziilor privind dezvoltarea, punerea în aplicare, evaluarea și monitorizarea proiectelor, în special în cazul integrării sau atunci când sunt implicate mai multe surse de finanțare.

- (29) Pentru a reflecta importanța combaterii schimbărilor climatice într-un mod coordonat și ambițios, în conformitate cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris privind schimbările climatice și obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, programul LIFE va contribui la integrarea acțiunilor climatice și la atingerea unei ținte globale reprezentate de alocarea a cel puțin 30 % din cheltuielile bugetului UE pentru sprijinirea îndeplinirii obiectivelor climatice. Se preconizează că acțiunile întreprinse în cadrul programului LIFE vor contribui cu 61 % din pachetul financiar total al programului LIFE la realizarea obiectivelor climatice. Acțiunile relevante vor fi identificate în cursul pregătirii și implementării programului LIFE și vor fi reevaluate în contextul proceselor relevante de evaluare și de revizuire. În conformitate cu Pactul verde european, acțiunile întreprinse în temeiul programului LIFE ar trebui să respecte principiul „de a nu aduce prejudicii”.
- (30) În implementarea programului LIFE ar trebui să se acorde atenția cuvenită strategiei pentru regiunile ultraperiferice, conținută în comunicarea Comisiei din 24 octombrie 2017 referitoare la un parteneriat strategic consolidat și reînnoit cu regiunile ultraperiferice ale UE, în considerarea articolului 349 din TFUE, precum și a nevoilor și vulnerabilităților specifice ale regiunilor respective. Pe lângă politicile relevante ale Uniunii din domeniul mediului, al climei și al energiei, ar trebui să se țină seama și de alte politici ale Uniunii.

- (31) În sprijinul implementării programului LIFE, Comisia ar trebui să colaboreze cu rețeaua punctelor naționale de contact ale programului LIFE pentru a stimula cooperarea care urmărește să îmbunătățească și să facă mai eficace serviciile punctelor naționale de contact din întreaga Uniune, pentru a spori calitatea globală a propunerilor prezentate, să organizeze seminare și ateliere, să publice liste ale proiectelor finanțate în cadrul programului LIFE sau să întreprindă alte activități, cum ar fi campanii mass-media, pentru a difuza mai bine rezultatele proiectului și pentru a facilita schimburile de experiență, de cunoștințe și de bune practici, precum și replicarea rezultatelor proiectelor în întreaga Uniune, promovând astfel cooperarea și comunicarea. Aceste activități ar trebui să vizeze în special statele membre în care se constată un nivel scăzut de absorbție a fondurilor și să faciliteze comunicarea și cooperarea între beneficiarii proiectelor, candidații și părțile interesate ale proiectelor finalizate sau în curs de desfășurare din același domeniu. Este esențial ca astfel de activități de comunicare și cooperare să se adreseze, de asemenea, autorităților regionale și locale, precum și părților interesate.

- (32) În cadrul programului LIFE, principalul criteriu pentru evaluarea proiectului și procesul de atribuire ar trebui să îl constituie calitatea. Pentru a facilita punerea în aplicare a obiectivelor programului LIFE în întreaga Uniune și pentru a promova un nivel ridicat de calitate a propunerilor de proiecte, ar trebui să se pună la dispoziție finanțare pentru proiectele de asistență tehnică care vizează asigurarea participării efective la programul LIFE. Comisia ar trebui să urmărească o acoperire geografică eficace și bazată pe calitate în toată Uniunea, inclusiv prin sprijinirea statelor membre în vederea îmbunătățirii calității proiectelor prin consolidarea capacităților. Participarea efectivă scăzută, activitățile eligibile și criteriile de atribuire pentru programul LIFE ar trebui să fie precizate în programul de lucru multianual în funcție de rata de participare și de succes a solicitanților din statele membre în cauză luând în considerare, printre altele, populația și densitatea populației, suprafața totală a siturilor Natura 2000 pentru fiecare stat membru exprimată ca proporție din suprafața totală a rețelei Natura 2000 și proporția din teritoriul unui stat membru acoperit de situri Natura 2000. Activitățile eligibile ar trebui să fie de așa natură încât să vizeze îmbunătățirea calității propunerilor de proiecte.

(33) În conformitate cu comunicarea Comisiei din 18 ianuarie 2018 referitoare la acțiuni ale UE în vederea îmbunătățirii conformării cu legislația de mediu și a guvernanței de mediu, Rețeaua Uniunii Europene pentru punerea în aplicare și respectarea legislației din domeniul mediului (IMPEL), Rețeaua europeană a procurorilor pentru mediu (ENPE) și Forumul Uniunii Europene al judecătorilor pentru mediu (EUFJE) au fost create pentru a facilita colaborarea dintre statele membre și joacă un rol unic în punerea în aplicare a legislației de mediu a Uniunii. Acestea au o contribuție substanțială la consolidarea coerenței în ceea ce privește punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației de mediu a Uniunii pe întregul teritoriu al Uniunii, la evitarea denaturării concurenței, la îmbunătățirea calității inspecțiilor de mediu și a mecanismelor de aplicare a legii prin intermediul unui sistem de rețele atât la nivelul Uniunii, cât și la nivelul statelor membre, și asigură schimbul de informații și experiență la diferite niveluri ale administrației, precum și prin activități de formare și dezbateri aprofundate axate pe teme de mediu și pe aspecte legate de aplicarea legii, inclusiv monitorizarea și procedurile de autorizare. Având în vedere contribuția lor la obiectivele programului LIFE, acordarea de granturi în beneficiul IMPEL, ENPE și EUFJE ar trebui să fie autorizată fără să fie necesară o cerere de propuneri, astfel încât să se acorde în continuare sprijin activităților organismelor respective. În plus, există și alte cazuri în care, în conformitate cu cerințele generale din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului¹ (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), ar putea să nu fie necesară o cerere de propuneri, de exemplu în cazul organismelor desemnate de statele membre care își desfășoară activitatea sub responsabilitatea acestora, atunci când statele membre respective sunt identificate ca beneficiari ai unui grant printr-un act legislativ al Uniunii.

---

¹ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

- (34) Este oportun să se stabilească un pachet financiar pentru programul LIFE care să constituie principala valoare de referință, în înțelesul punctului 18 din Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, precum și privind noile resurse proprii, inclusiv o foaie de parcurs în vederea introducerii de noi resurse proprii, pentru Parlamentul European și Consiliu pe durata procedurii bugetare anuale.
- (35) Ratele maxime de cofinanțare ale granturilor finanțate prin programul LIFE ar trebui stabilite la nivelurile necesare pentru a menține nivelul eficient de sprijin acordat prin programul LIFE. Pentru a ține seama de adaptabilitatea necesară pentru a răspunde gamei existente de acțiuni și entități, ratele de cofinanțare specifice ar trebui să sporească certitudinea, menținând în același timp o anumită flexibilitate proporțională cu nevoile sau cerințele specifice. Ratele de cofinanțare specifice ar trebui să facă întotdeauna obiectul ratelor maxime de cofinanțare relevante stabilite.
- (36) Prezentului regulament i se aplică Regulamentul financiar adoptat de Parlamentul European și de Consiliu în baza articolului 322 din TFUE. Regulamentul financiar stabilește normele privind execuția bugetului Uniunii, inclusiv normele privind granturile, premiile, achizițiile publice, gestiunea indirectă, instrumentele financiare, garanțiile bugetare, asistența financiară și rambursările către experții externi și prevede verificarea răspunderii actorilor financiari. Normele adoptate în temeiul articolului 322 din TFUE includ, de asemenea, un regim general de condiționalitate pentru protecția bugetului Uniunii.

(37) În conformitate cu Regulamentul financiar, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹ și cu Regulamentele (CE, Euratom) nr. 2988/95², (Euratom, CE) nr. 2185/96³ și (UE) 2017/1939⁴ ale Consiliului, interesele financiare ale Uniunii trebuie să fie protejate prin măsuri proporționale, inclusiv prin măsuri referitoare la prevenirea, depistarea, corectarea și investigarea neregulilor, inclusiv a fraudei, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, dacă este cazul, prin impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentele (Euratom, CE) nr. 2185/96 și (UE, Euratom) nr. 883/2013, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) are competența de a desfășura investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii.

---

¹ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

² Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1).

³ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

⁴ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1).

În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) este împuternicit să investigheze și să urmărească penal infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului¹. În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, să acorde drepturile necesare și să permită accesul reprezentanților Comisiei, ai OLAF, ai Curții de Conturi și, în ceea ce privește statele membre care participă la forma de cooperare consolidată în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1939, ai EPPO și să se asigure că orice terț implicat în execuția fondurilor din partea Uniunii acordă drepturi echivalente.

- (38) Tipurile de finanțare și metodele de execuție ale bugetului programului LIFE ar trebui să fie alese pe baza capacității lor de a realiza obiectivele specifice ale acțiunilor și de a obține rezultate, luându-se în considerare în special costurile controalelor, sarcina administrativă și riscul preconizat de neconformitate. În ceea ce privește granturile, ar trebui avute în vedere utilizarea de sume forfetare, rate forfetare și bareme de costuri unitare. Comisia ar trebui să se asigure că implementarea este clară și să promoveze o adevărată simplificare pentru dezvoltatorii de proiecte.

---

¹ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

- (39) După caz, obiectivele de politică ale programului LIFE ar trebui să fie urmărite prin intermediul instrumentelor financiare și al garanțiilor bugetare prevăzute în cadrul Regulamentului (UE) 2021/...⁺, inclusiv prin suma alocată din programul LIFE, astfel cum se specifică în programele de lucru multianuale din cadrul programului respectiv.
- (40) În temeiul articolului 94 din Decizia 2013/755/UE a Consiliului¹, entitățile stabilite în țări și teritorii de peste mări sunt eligibile pentru finanțare sub rezerva normelor și obiectivelor programului LIFE și a eventualelor mecanisme aplicabile statului membru de care aparține țara respectivă sau teritoriul respectiv. Participarea unor astfel de entități la programul LIFE ar trebui să se concentreze în primul rând pe proiectele din cadrul subprogramului „Natură și biodiversitate”.

⁺ JO: a se introduce în text numărul regulamentului din documentul PE-CONS 74/20 [2020/0108 (COD)].

¹ Decizia 2013/755/UE a Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană („Decizia de asociere peste mări”) (JO L 344, 19.12.2013, p. 1).

- (41) Sistemul voluntar de servicii în folosul biodiversității și ecosistemului în regiunile ultraperiferice și țările și teritoriile de peste mări ale Uniunii (BEST) promovează conservarea biodiversității, inclusiv a biodiversității marine, și utilizarea durabilă a serviciilor ecosistemice, inclusiv a abordărilor ecosistemice pentru atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, în regiunile ultraperiferice și țările și teritoriile de peste mări ale Uniunii. Datorită acțiunii pregătitoare BEST, adoptate în 2011, și programului BEST 2.0 și proiectului BEST RUP care au urmat, BEST a contribuit la sensibilizarea opiniei publice cu privire la importanța ecologică a regiunilor ultraperiferice și a țărilor și teritoriilor de peste mări, precum și cu privire la rolul lor esențial pentru conservarea biodiversității mondiale. Comisia estimează că necesarul de sprijin financiar pentru proiectele din aceste teritorii se ridică la 8 milioane EUR anual. În cadrul declarațiilor ministeriale din 2017 și 2018, țările și teritoriile de peste mări și-au exprimat recunoștința pentru această schemă care acordă mici granturi pentru biodiversitate. Este, prin urmare, adecvat ca programul LIFE să continue să finanțeze micile granturi pentru biodiversitate, inclusiv consolidarea capacităților și acțiunile cu rol catalizator, atât în regiunile ultraperiferice, cât și în țările și teritoriile de peste mări.
- (42) Programul LIFE ar trebui să fie deschis țărilor terțe în conformitate cu acordurile încheiate între Uniune și țările terțe respective de stabilire a condițiilor specifice pentru participarea acestora.

- (43) Țările terțe care sunt membre ale Spațiului Economic European (SEE) pot participa la programele Uniunii în cadrul cooperării stabilite în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European¹, care prevede implementarea programelor pe baza unei decizii adoptate în temeiul acordului menționat. Țările terțe pot participa și pe baza altor instrumente juridice. Prezentul regulament ar trebui să cuprindă o dispoziție specifică prin care să se acorde accesul și drepturile necesare pentru ca ordonatorul de credite competent, OLAF, și Curtea de Conturi să își exercite pe deplin competențele care le revin.
- (44) În temeiul punctelor 22 și 23 din Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legislație², programul LIFE ar trebui să fie evaluat pe baza informațiilor colectate în conformitate cu cerințe de monitorizare specifice, evitând totodată sarcinile administrative excesive, în special pentru statele membre, precum și o reglementare excesivă. Cerințele respective ar trebui să includă, după caz, indicatori cuantificabili pe baza cărora să se evalueze efectele programului LIFE pe teren. Impactul deplin al programului LIFE este rezultatul unor efecte indirecte, pe termen lung și greu de măsurat, care contribuie la realizarea întregii game de obiective de mediu și de obiective climatice ale Uniunii. Pentru monitorizarea programului LIFE, indicatorii de realizare direcți și cerințele de monitorizare stabilite în prezentul regulament ar trebui completate prin agregarea unor indicatori specifici la nivel de proiect care trebuie descriși în programele de lucru multianuale sau în cererile de propuneri, vizând printre altele Natura 2000 și emisiile de anumiți poluanți atmosferici.

---

¹ JO L 1, 3.1.1994, p. 3.

² JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

- (45) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament cu privire la adoptarea programelor de lucru multianuale, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului¹.
- (46) Pentru a se asigura că sprijinul acordat prin programul LIFE și implementarea acestuia sunt în concordanță cu politicile și prioritățile Uniunii, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei, pentru a modifica prezentul regulament prin reevaluarea sau completarea indicatorilor sau pentru a completa prezentul regulament prin definirea indicatorilor specifici fiecărui subprogram și tip de proiect și prin stabilirea cadrului de monitorizare și evaluare. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legislație. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.

---

¹ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (47) Întrucât obiectivele prezentului regulament, și anume de a contribui la un nivel înalt de protecție a mediului și de acțiune climatică ambițioasă, la dezvoltarea durabilă și la atingerea obiectivelor și a țintelor stabilite în legislația, strategiile, planurile sau angajamentele internaționale relevante ale Uniunii în domeniul mediului, al biodiversității, al climei, al economiei circulare și al energiei din surse regenerabile și al eficienței energetice, printr-o bună guvernare și o abordare multiparticipativă, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea sau efectele sale, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective.
- (48) Prin urmare, Regulamentul (UE) nr. 1293/2013 ar trebui abrogat.
- (49) Este oportună asigurarea unei tranziții line și neîntrerupte între programul anterior pentru mediu și politici climatice (LIFE) și programul LIFE, precum și alinierea datei de început a programului LIFE cu cea a cadrului financiar multianual astfel cum este stabilit în Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093. Prin urmare, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare de urgență și ar trebui să se aplice cu efect retroactiv de la 1 ianuarie 2021,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Capitolul I

Dispoziții generale

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament instituie un program pentru mediu și politici climatice (LIFE) (denumit în continuare „programul LIFE”) pe durata cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027. Durata programului LIFE este aliniată la durata cadrului financiar multianual.

Prezentul regulament stabilește, de asemenea, obiectivele programului LIFE, bugetul acestuia pentru perioada 2021-2027, formele de finanțare din partea Uniunii și normele privind acordarea finanțării.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „proiecte strategice de protejare a naturii” înseamnă proiecte care sprijină realizarea obiectivelor Uniunii privind natura și biodiversitatea prin punerea în aplicare a unor programe de acțiune coerente în statele membre pentru a integra respectivele obiective și priorități în alte politici și instrumente de finanțare, inclusiv prin punerea în aplicare coordonată a cadrelor de acțiune prioritara adoptate în temeiul Directivei 92/43/CEE;
2. „proiecte strategice integrate” înseamnă proiecte care pun în aplicare la scară regională, multiregională, națională sau transnațională strategii sau planuri de acțiune în domeniul mediului sau al climei elaborate de către autoritățile statelor membre și impuse de legislația sau politica relevantă specifică a Uniunii în domeniul mediului, al climei sau al energiei, asigurând, în același timp, implicarea părților interesate și promovarea coordonării cu cel puțin o altă sursă de finanțare a Uniunii, națională sau privată și mobilizarea acestei surse de finanțare;

3. „proiecte de asistență tehnică” înseamnă proiecte care sprijină dezvoltarea capacității de a participa la proiecte de acțiune standard, pregătirea proiectelor strategice de protejare a naturii și a proiectelor strategice integrate, pregătirea pentru accesul la alte instrumente financiare ale Uniunii sau la alte măsuri necesare pentru pregătirea dezvoltării sau replicării rezultatelor produse de alte proiecte finanțate în cadrul programului LIFE, al programelor predecesoare ale acestuia sau al altor programe ale Uniunii, în vederea realizării obiectivelor programului LIFE prevăzute la articolul 3; astfel de proiecte pot să includă, de asemenea, consolidarea capacităților legate de activitățile autorităților din statele membre pentru participarea efectivă la programul LIFE;
4. „proiecte de acțiune standard” înseamnă proiecte, altele decât proiectele strategice integrate, proiectele strategice de protejare a naturii sau proiectele de asistență tehnică, care urmăresc obiectivele specifice ale programului LIFE;
5. „operațiuni de finanțare mixtă” înseamnă acțiuni sprijinite de la bugetul Uniunii, inclusiv în cadrul mecanismelor de finanțare mixtă în temeiul articolului 2 punctul 6 din Regulamentul financiar, care combină forme nerambursabile de sprijin și/sau instrumente financiare de la bugetul Uniunii cu forme rambursabile de sprijin din partea unor instituții de dezvoltare sau a altor instituții de finanțe publice, precum și din partea unor instituții financiare și investitori comerciali;
6. „entitate juridică” înseamnă o persoană fizică sau o persoană juridică constituită și recunoscută ca atare în temeiul dreptului intern, al dreptului Uniunii sau al dreptului internațional, care are personalitate juridică și capacitatea de a avea drepturi și obligații în nume propriu, sau orice entitate fără personalitate juridică în conformitate cu articolul 197 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar.

Articolul 3
Obiectivele programului

- (1) Obiectivul general al programului LIFE este să contribuie la tranziția către o economie durabilă, circulară, eficientă din punct de vedere energetic, bazată pe surse regenerabile de energie, neutră din punct de vedere climatic și rezilientă la schimbările climatice, în vederea protejării, refacerii și îmbunătățirii calității mediului, inclusiv a aerului, a apei și a solului și pentru stoparea și inversarea declinului biodiversității și combaterea degradării ecosistemelor, inclusiv prin sprijinirea punerii în aplicare și a gestionării rețelei Natura 2000, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă. Programul LIFE sprijină, de asemenea, punerea în aplicare a programelor de acțiune cu caracter general adoptate în conformitate cu articolul 192 alineatul (3) din TFUE.

- (2) Programul LIFE are următoarele obiective specifice:
  - (a) să dezvolte, să demonstreze și să promoveze tehnici, metode și abordări inovatoare pentru realizarea obiectivelor legislative și de politică ale Uniunii în domeniul mediului, inclusiv în ceea ce privește natura și biodiversitatea, și în domeniul politicilor climatice, inclusiv tranziția către energia din surse regenerabile și creșterea eficienței energetice, precum și să contribuie la baza de cunoștințe și la aplicarea celor mai bune practici, în special în ceea ce privește natura și biodiversitatea, inclusiv prin sprijinirea rețelei Natura 2000;

- (b) să sprijine elaborarea, punerea în aplicare, monitorizarea și asigurarea respectării legislației și politicilor relevante ale Uniunii în domeniul mediului, inclusiv natura și biodiversitatea, și în domeniul politicilor climatice, precum și tranziția către energia din surse regenerabile sau creșterea eficienței energetice, inclusiv prin îmbunătățirea guvernantei la toate nivelurile, în special prin consolidarea capacităților actorilor din sectoarele public și privat și prin implicarea societății civile;
- (c) să acționeze ca un catalizator pentru utilizarea pe scară largă a unor soluții tehnice și de strategie politică eficiente pentru a pune în aplicare legislația și politicile relevante ale Uniunii în domeniul mediului, inclusiv al naturii și al biodiversității, și în domeniul politicilor climatice, precum și tranziția către energia din surse regenerabile sau creșterea eficienței energetice prin replicarea rezultatelor, prin integrarea obiectivelor conexe în alte politici și în practicile sectoarelor public și privat, prin mobilizarea investițiilor și prin îmbunătățirea accesului la finanțare.

Articolul 4

Structură

Programul LIFE este structurat după cum urmează:

1. domeniul „Mediu”, care include:
  - (a) subprogramul „Natură și biodiversitate”;
  - (b) subprogramul „Economia circulară și calitatea vieții”;

2. domeniul „Politici climatice”, care include:
- (a) subprogramul „Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea”;
  - (b) subprogramul „Tranziția către o energie curată”.

Articolul 5

Bugetul

- (1) Pachetul financiar pentru implementarea programului LIFE pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2027 este de 5 432 000 000 EUR în prețuri curente.
- (2) Repartizarea orientativă a sumei menționate la alineatul (1) este următoarea:
  - (a) 3 488 000 000 EUR pentru domeniul „Mediu”, din care
    - (i) 2 143 000 000 EUR pentru subprogramul „Natură și biodiversitate” și
    - (ii) 1 345 000 000 EUR pentru subprogramul „Economia circulară și calitatea vieții”;
  - (b) 1 944 000 000 EUR pentru domeniul „Politici climatice”, din care
    - (i) 947 000 000 EUR pentru subprogramul „Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea” și
    - (ii) 997 000 000 EUR pentru subprogramul „Tranziția către o energie curată”.

- (3) Sumele menționate la alineatele (1) și (2) nu aduc atingere aplicării dispozițiilor privind flexibilitatea prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 și în Regulamentul financiar.
- (4) Prin excepție de la alineatul (2), cel puțin 60 % din resursele bugetare alocate proiectelor sprijinite prin granturi pentru acțiuni în domeniul „Mediu” menționat la alineatul (2) litera (a) sunt dedicate granturilor pentru proiecte care sprijină subprogramul „Natură și biodiversitate” menționat la alineatul (2) litera (a) punctul (i).
- (5) Programul LIFE poate finanța activitățile de asistență tehnică și administrativă desfășurate de Comisie pentru implementarea sa, cum ar fi activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, inclusiv sisteme instituționale de tehnologie a informației și activitățile rețelei de sprijinire a punctelor naționale de contact ale programului LIFE, inclusiv formare, activități de învățare reciprocă și evenimente pentru schimb de experiențe.
- (6) Programul LIFE poate finanța activitățile puse în aplicare de Comisie pentru a sprijini pregătirea, punerea în aplicare și integrarea legislației și a politicilor relevante ale Uniunii din domeniul mediului, al climei și al energiei cu scopul de a realiza obiectivele stabilite la articolul 3. Astfel de activități pot include:
- (a) informare și comunicare, inclusiv campanii de conștientizare, și comunicarea instituțională a priorităților de politică ale Uniunii, precum și informarea cu privire la stadiul de punere în aplicare și de transpunere a legislației relevante a Uniunii din domeniul mediului, al climei și al energiei;

- (b) studii, anchete, modelare și elaborare de scenarii;
- (c) pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea, verificarea și evaluarea legislației, a politicilor și a programelor, precum și evaluarea și analiza proiectelor care nu sunt finanțate prin programul LIFE, în cazul în care acestea servesc obiectivelor prevăzute la articolul 3;
- (d) ateliere, conferințe și reuniuni;
- (e) colaborare în rețea și platforme destinate schimbului de bune practici;
- (f) alte activități, precum acordarea de premii.

Articolul 6

Țări terțe asociate programului LIFE

- (1) Programul LIFE este deschis participării următoarelor țări terțe:
  - (a) membrii Asociației Europene a Liberului Schimb care sunt membri ai Spațiului Economic European (SEE), în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul privind Spațiul Economic European;

- (b) țările în curs de aderare, țările candidate și potențialii candidați la aderare, în conformitate cu principiile generale și cu clauzele și condițiile generale de participare a acestora la programele Uniunii stabilite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
- (c) țările din cadrul politicii europene de vecinătate, în conformitate cu principiile generale și cu clauzele și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii stabilite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
- (d) alte țări terțe, în conformitate cu condițiile prevăzute de un acord specific referitor la participarea unei țări terțe la un program al Uniunii, cu condiția ca acordul:
  - (i) să asigure un echilibru adecvat între contribuțiile și beneficiile țării terțe care participă la programele Uniunii;
  - (ii) să stabilească condițiile de participare la programe, inclusiv calculul contribuțiilor financiare la programe individuale, și la costurile administrative ale acestora;

- (iii) să nu confere țării terțe competențe decizionale în ceea ce privește programul Uniunii;
- (iv) să garanteze drepturile Uniunii de a asigura buna gestiune financiară și de a-și proteja interesele financiare.

Contribuțiile menționate la primul paragraf litera (d) punctul (ii) constituie venituri alocate în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar.

- (2) În cazul în care o țară terță participă la programul LIFE printr-o decizie adoptată în temeiul unui acord internațional sau în temeiul oricărui alt instrument juridic, țara terță în cauză acordă accesul și drepturile necesare pentru ca ordonatorul de credite competent, OLAF și Curtea de Conturi să își exercite în mod cuprinzător competențele care le revin. În cazul OLAF, aceste drepturi includ dreptul de a efectua investigații, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013.

Articolul 7

Cooperarea internațională

În cursul implementării programului LIFE, cooperarea cu organizațiile internaționale relevante, precum și cu instituțiile și cu organismele acestora, este posibilă în cazul în care este necesară pentru atingerea obiectivelor menționate la articolul 3.

Articolul 8

Sinergiile cu alte programe ale Uniunii

Comisia facilitează implementarea în mod consecvent a programului LIFE. Împreună cu statele membre, Comisia facilitează coordonarea și asigură coerența cu Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european+, instituit printr-un regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul social european Plus (FSE+) (denumit în continuare „Fondul social european+”), Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură, Orizont Europa, Mecanismul pentru interconectarea Europei instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹ și cu Programul InvestEU, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/...⁺, astfel încât să creeze sinergii, în special în ceea ce privește proiectele strategice de protecție a naturii și proiectele strategice integrate, precum și să sprijine preluarea și replicarea soluțiilor dezvoltate în cadrul programului LIFE. Comisia și statele membre urmăresc să asigure această complementaritate la toate nivelurile.

---

¹ Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 680/2007 și (CE) nr. 67/2010 (JO L 348, 20.12.2013, p. 129).

⁺ JO: a se introduce în text numărul regulamentului cuprins în documentul PE-CONS 74/20 [2020/0108(COD)].

Articolul 9

Implementare și forme de finanțare din partea Uniunii

- (1) Comisia implementează programul LIFE prin gestiune directă sau prin gestiune indirectă cu organismele menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.
- (2) Programul LIFE poate acorda finanțare sub oricare dintre formele prevăzute în Regulamentul financiar, în special granturi, premii și achiziții publice. Totodată, acesta poate acorda finanțare sub formă de instrumente financiare în cadrul operațiunilor de finanțare mixtă.
- (3) Cel puțin 85 % din bugetul aferent programului LIFE se alocă:
  - (a) granturilor menționate la articolul 11 alineatele (2) și (6);
  - (b) pentru proiecte finanțate prin alte forme de finanțare în măsura prevăzută în cadrul programului de lucru multianual menționat la articolul 18; sau
  - (c) după caz și în măsura prevăzută în programul de lucru multianual menționat la articolul 18, finanțării sub formă de instrumente financiare în cadrul operațiunilor de finanțare mixtă menționate la alineatul (2) din prezentul articol.

Comisia se asigură că proiectele finanțate prin alte forme de finanțare sunt în deplină concordanță cu obiectivele prevăzute la articolul 3.

Suma maximă alocată pentru granturi, astfel cum se menționează la articolul 11 alineatul (4), este de 15 milioane EUR.

- (4) Rata maximă de cofinanțare pentru acțiunile eligibile menționate la articolul 11 alineatul (2) literele (a)-(d) din prezentul regulament este de maximum 60 % din costurile eligibile și de maximum 75 % pentru proiectele finanțate în cadrul subprogramului „Natură și biodiversitate”, în special pentru cele care privesc habitatele sau speciile prioritare în cadrul punerii în aplicare a Directivei 92/43/CEE sau care privesc speciile de păsări care sunt considerate prioritare pentru finanțare de către Comitetul pentru adaptarea la progresul tehnico-științific instituit în temeiul articolului 16 din Directiva 2009/147/CE atunci când este necesar pentru realizarea obiectivului în materie de conservare. Pentru acțiunile menționate la articolul 11 alineatul (6) din prezentul regulament, rata maximă de cofinanțare este de 70 % din costurile eligibile. Fără a aduce atingere ratelor maxime de cofinanțare relevante și predeterminate, ratele specifice se detaliază în programul de lucru multianual menționat la articolul 18 din prezentul regulament. Ratele specifice pot fi adaptate în conformitate cu cerințele fiecărui subprogram, tip de proiect sau tip de grant.

Pentru proiectele menționate la articolul 11 alineatul (4), ratele maxime de cofinanțare sunt de maximum 95 % din costurile eligibile în timpul primului program de lucru multianual; pentru al doilea program de lucru multianual și sub rezerva confirmării în programul de lucru respectiv, rata de cofinanțare este de 75 % din costurile eligibile.

- (5) În cadrul programului LIFE, principalul criteriu pentru evaluarea proiectului și procesul de atribuire îl constituie calitatea. Comisia urmărește o acoperire geografică eficientă și bazată pe calitate în toată Uniunea, inclusiv prin sprijinirea statelor membre în vederea îmbunătățirii calității proiectelor prin consolidarea capacităților.

Capitolul II

Eligibilitate

Articolul 10

Granturi

Granturile din cadrul programului LIFE sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul VIII din Regulamentul financiar.

Articolul 11

Acțiuni eligibile

- (1) Sunt eligibile pentru finanțare numai acțiunile de punere în aplicare a obiectivelor prevăzute la articolul 3.

- (2) Granturile pot finanța următoarele tipuri de acțiuni:
- (a) proiecte strategice de protejare a naturii din cadrul subprogramului menționat la articolul 4 punctul 1 litera (a);
  - (b) proiecte strategice integrate din cadrul subprogramelor menționate la articolul 4 punctul 1 litera (b), articolul 4 punctul 2 litera (a) și articolul 4 punctul 2 litera (b);
  - (c) proiecte de asistență tehnică;
  - (d) proiecte de acțiune standard;
  - (e) alte acțiuni necesare în vederea realizării obiectivului general stabilit la articolul 3 alineatul (1), inclusiv acțiuni de coordonare și de susținere care vizează consolidarea capacităților, difuzarea informațiilor și a cunoștințelor, precum și acțiuni de conștientizare pentru a sprijini tranziția la energie din surse regenerabile și creșterea eficienței energetice.
- (3) Proiectele din cadrul subprogramului „Natură și biodiversitate” care privesc gestionarea, refacerea și monitorizarea siturilor Natura 2000 în conformitate cu Directivele 92/43/CEE și 2009/147/CE iau în considerare prioritățile stabilite în planurile, strategiile și politicile naționale și regionale privind conservarea naturii și a biodiversității, printre altele în cadrele de acțiune prioritară adoptate în temeiul Directivei 92/43/CEE.

- (4) Proiectele de asistență tehnică pentru consolidarea capacităților legate de activitățile autorităților statelor membre în vederea îmbunătățirii participării efective la programul LIFE sprijină activitățile statelor membre cu niveluri de participare efectivă scăzută, cu scopul de a îmbunătăți serviciile punctelor naționale de contact din întreaga Uniune și de a îmbunătăți calitatea generală a propunerilor prezentate.
- (5) Granturile pot finanța activități desfășurate în afara unui stat membru sau a unei țări sau teritoriu de peste mări care are legături cu acesta, cu condiția ca proiectul să urmărească obiectivele de mediu și obiectivele climatice ale Uniunii și ca activitățile respective să fie necesare pentru a se asigura eficacitatea intervențiilor desfășurate într-un stat membru sau într-o țară sau un teritoriu de peste mări care are legături cu acesta sau pentru a sprijini acorduri internaționale la care Uniunea este parte prin acordarea unei contribuții la organizarea de conferințe multilaterale. Contribuția maximă acordată unor acorduri internaționale pentru organizarea de conferințe multilaterale este de 3,5 milioane EUR pe durata programului LIFE indicată la articolul 1, iar astfel de granturi nu sunt luate în considerare pentru atingerea pragului menționat la articolul 9 alineatul (3) primul paragraf.
- (6) Granturile de funcționare sprijină funcționarea entităților non-profit care contribuie la elaborarea, punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației și a politicilor Uniunii și care își desfășoară activitatea în principal în domeniul mediului sau al climei, inclusiv al tranziției energetice, în conformitate cu obiectivele programului LIFE prevăzute la articolul 3.

Articolul 12
Entități eligibile

- (1) Criteriile de eligibilitate prevăzute la alineatele (2) și (3) din prezentul articol se aplică entităților în completarea criteriilor prevăzute la articolul 197 din Regulamentul financiar.
- (2) Sunt eligibile următoarele entități:
  - (a) entitățile juridice stabilite în oricare dintre următoarele țări sau teritorii:
    - (i) un stat membru sau o țară sau un teritoriu de peste mări care ține de acesta;
    - (ii) o țară terță asociată cu programul LIFE;
    - (iii) alte țări terțe care figurează în programul de lucru multianual menționat la articolul 18, în condițiile prevăzute la alineatele (4) și (5) de la prezentul articol;
  - (b) orice entitate juridică constituită în temeiul dreptului Uniunii sau orice organizație internațională.
- (3) Persoanele fizice nu sunt eligibile.
- (4) Entitățile juridice stabilite într-o țară terță care nu este asociată programului LIFE sunt în mod excepțional eligibile pentru participare dacă acest lucru este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor unei anumite acțiuni, astfel încât să se asigure eficacitatea intervențiilor desfășurate în Uniune.

- (5) Entitățile juridice stabilite într-o țară terță care nu este asociată programului LIFE suportă, în principiu, costurile aferente participării lor.

Articolul 13

Atribuirea directă

Fără a aduce atingere articolului 188 din Regulamentul financiar, organismelor enumerate în anexa I la prezentul regulament le pot fi atribuite granturi fără o cerere de propuneri.

Articolul 14

Specificarea criteriilor de atribuire

Comisia stabilește criteriile de atribuire în programul de lucru multianual menționat la articolul 18 și în cererile de propuneri, ținând seama de următoarele principii:

- (a) proiectele finanțate în cadrul programului LIFE trebuie să fie în interesul Uniunii aducând o contribuție importantă la realizarea obiectivelor generale și specifice ale programului LIFE prevăzute la articolul 3, trebuie să nu submineze aceste obiective și, ori de câte ori este posibil, trebuie să promoveze utilizarea achizițiilor publice verzi;
- (b) proiectele trebuie să asigure o abordare eficace din punctul de vedere al costurilor și să fie coerente din punct de vedere tehnic și financiar;

- (c) se acordă prioritate proiectelor care ar putea să contribuie în cea mai mare măsură la realizarea obiectivelor prevăzute la articolul 3;
- (d) proiectele care oferă beneficii conexe și promovează sinergii între subprogramele menționate la articolul 4 beneficiază de un bonus la evaluarea lor;
- (e) proiectele care prezintă cel mai ridicat potențial de a fi replicate și dezvoltate de către sectorul public sau privat ori de a mobiliza cele mai mari investiții sau resurse financiare (au potențialul de a acționa ca și un catalizator) beneficiază de un bonus la evaluarea lor;
- (f) trebuie să se asigure capacitatea de replicare a rezultatelor proiectelor de acțiune standard;
- (g) proiectele care se bazează pe rezultatele altor proiecte finanțate în cadrul programului LIFE, al programelor predecesoare ale acestuia sau prin alte fonduri ale Uniunii sau care dezvoltă astfel de rezultate beneficiază de un bonus la evaluarea lor;
- (h) dacă este cazul, se acordă o atenție specială proiectelor din zone geografice cu nevoi sau vulnerabilități specifice, cum ar fi zonele cu probleme de mediu sau constrângeri naturale specifice, zonele transfrontaliere, zonele cu o mare valoare naturală și regiunile ultraperiferice.

Articolul 15

Costuri eligibile legate de achiziționarea de terenuri

Pe lângă criteriile stabilite la articolul 186 din Regulamentul financiar, costurile legate de achiziționarea de terenuri sunt considerate eligibile dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- (a) achiziționarea contribuie la îmbunătățirea, menținerea și restabilirea integrității rețelei Natura 2000 constituite în temeiul articolului 3 din Directiva 92/43/CEE, inclusiv prin îmbunătățirea conectivității prin crearea unor coridoare, puncte de trecere sau a altor elemente de infrastructură verde;
- (b) achiziționarea de terenuri reprezintă fie singura modalitate, fie modalitatea cea mai eficientă din punctul de vedere al costurilor pentru a se ajunge la rezultatul urmărit în materie de conservare;
- (c) terenurile achiziționate sunt rezervate pe termen lung pentru utilizări conforme cu obiectivele specifice ale programului LIFE; și
- (d) statul membru implicat asigură, prin transfer sau prin alte mijloace, rezervarea pe termen lung a terenurilor în cauză în scopul conservării naturii.

Articolul 16

Finanțare cumulativă și alternativă

- (1) O acțiune care a beneficiat de o contribuție în cadrul altui program al Uniunii poate primi o contribuție și din partea programului LIFE, cu condiția ca aceste contribuții să nu acopere aceleași costuri și ca acțiunea să urmărească realizarea obiectivelor de mediu sau a obiectivelor climatice prevăzute la articolul 3 și să nu submineze niciunul din obiectivele respective. Normele programului relevant al Uniunii se aplică contribuției corespunzătoare la acțiune. Finanțarea cumulativă nu depășește costurile eligibile totale ale acțiunii. Sprijinul din partea diferitelor programe ale Uniunii poate fi calculat pe bază proporțională în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile de acordare a sprijinului.

- (2) Poate fi acordat sprijin din Fondul european de dezvoltare regională, din Fondul social european+ sau din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, în conformitate cu dispozițiile relevante ale unui regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru gestionarea frontierelor și politica de vize și cu dispozițiile relevante ale unui regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului acțiunilor care au fost certificate printr-o „marcă de excelență” în cadrul programului LIFE deoarece îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:
- (a) au fost evaluate într-o cerere de propuneri în cadrul programului LIFE;
  - (b) respectă cerințele minime de calitate prevăzute în cererea de propuneri respectivă;
  - (c) nu pot fi finanțate în cadrul cererii de propuneri respective din cauza unor constrângeri bugetare.

Capitolul III

Operațiunile de finanțare mixtă

Articolul 17

Operațiunile de finanțare mixtă

Operațiunile de finanțare mixtă din cadrul programului LIFE se implementează în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/...⁺ și cu titlul X din Regulamentul financiar, acordându-se atenția cuvenită cerințelor de durabilitate și transparență.

Capitolul IV

Programare, monitorizare, raportare și evaluare

Articolul 18

Programele de lucru multianuale

- (1) Comisia adoptă, prin acte de punere în aplicare, programe de lucru multianuale pentru programul LIFE. Actele de punere în aplicare respective sunt adoptate în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22 alineatul (2).

⁺ JO: a se introduce în text numărul regulamentului din documentul PE-CONS 74/20 [2020/0108 (COD)].

- (2) Fiecare program de lucru multianual stabilește, în conformitate cu obiectivele prevăzute la articolul 3, următoarele:
- (a) sumele care urmează să fie alocate pentru nevoile din cadrul fiecărui subprogram și pentru diversele tipuri de finanțare, precum și suma totală maximă care urmează să fie alocată granturilor, astfel cum se menționează la articolul 11 alineatul (2) literele (a) și (b);
  - (b) suma totală maximă a finanțării sub formă de instrumente financiare în cadrul operațiunilor de finanțare mixtă în cadrul programului LIFE, după caz;
  - (c) suma maximă totală pentru granturile care urmează să fie acordate organismelor enumerate în anexa I în conformitate cu articolul 13;
  - (d) temele proiectelor sau nevoile specifice pentru care se realizează o prealocare a finanțării, pentru proiectele menționate la articolul 11 alineatul (2) literele (c) și (d);
  - (e) strategiile și planurile vizate de proiectele strategice integrate pentru care se poate solicita finanțare, pentru proiectele menționate la articolul 11 alineatul (2) litera (b);
  - (f) perioada maximă de eligibilitate pentru punerea în aplicare a proiectelor;
  - (g) calendare orientative pentru cererile de propuneri prevăzute pentru perioada acoperită de programul de lucru multianual;

- (h) metodologia tehnică pentru procedura de depunere și selecție a proiectelor și criteriile de atribuire în conformitate cu elementele menționate la articolul 14;
  - (i) ratele de cofinanțare menționate la articolul 9 alineatul (4);
  - (j) rata maximă de cofinanțare pentru acțiunile eligibile menționate la articolul 11 alineatul (2) litera (e);
  - (k) dacă este cazul, norme detaliate referitoare la aplicarea finanțării cumulative și alternative;
  - (l) nivelul de „participare efectivă redusă” și activitățile eligibile și criteriile de atribuire pentru proiectele de asistență tehnică pentru consolidarea capacităților în ceea ce privește activitățile autorităților statelor membre pentru participarea efectivă la programul LIFE.
- (3) Durata primului program de lucru multianual este de patru ani, iar durata celui de al doilea program de lucru multianual este de trei ani.
- (4) În cadrul programelor de lucru multianuale, Comisia publică cereri de propuneri pentru durata acestora. Comisia se asigură că fondurile neutilizate din cadrul unei cereri de propuneri sunt realocate între diversele tipuri de acțiuni menționate la articolul 11 alineatul (2) din același domeniu.
- (5) Comisia se asigură că părțile interesate sunt consultate în cadrul elaborării programelor de lucru multianuale.

Articolul 19

Monitorizare și raportare

- (1) Comisia raportează cu privire la progresele înregistrate de programul LIFE în realizarea obiectivelor prevăzute la articolul 3 pe baza indicatorilor enumerați în anexa II.
- (2) Pentru a se asigura evaluarea eficace a progreselor înregistrate de programul LIFE în direcția realizării obiectivelor sale, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 23, în ceea ce privește modificarea anexei II pentru a revizui sau completa indicatorii, în cazul în care se consideră necesar, inclusiv în vederea asigurării coerenței acestora cu indicatorii stabiliți pentru alte programe ale Uniunii, și să completeze prezentul regulament cu dispoziții privind stabilirea unui cadru de monitorizare și de evaluare.
- (3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezentul regulament prin determinarea, pe baza anexei II, a indicatorilor specifici pentru fiecare subprogram și pentru fiecare tip de proiect.

- (4) Comisia se asigură că datele pentru monitorizarea implementării și a rezultatelor programului sunt colectate în mod eficient, eficace și la timp. În acest scop și în conformitate cu metodologiile relevante, se impun destinatarilor fondurilor Uniunii cerințe de raportare proporționale care să permită colectarea de indicatori agregabili de realizare și de impact la nivel de proiect pentru toate obiectivele specifice relevante ale politicii în domeniul mediului și al climei, inclusiv în ceea ce privește Natura 2000 și emisiile de anumiți poluanți atmosferici, inclusiv de CO₂.
- (5) Comisia monitorizează și prezintă rapoarte în mod regulat în ceea ce privește integrarea obiectivelor climatice și a celor în materie de biodiversitate, inclusiv quantumul cheltuielilor. Ținând seama de caracterul bazat pe cerere al programului LIFE, se preconizează că 61 % din suma totală a programului LIFE, astfel cum este definită la articolul 5, va contribui la realizarea obiectivului bugetar global potrivit căruia cel puțin 30 % din cheltuieli ar trebui să contribuie la obiectivele climatice. Această contribuție este monitorizată prin intermediul sistemului de indicatori climatici al Uniunii. Prezentul regulament contribuie la integrarea acțiunilor în materie de biodiversitate în politicile Uniunii și la realizarea obiectivului general ambițios de a aloca 7,5 % din cheltuielile anuale din cadrul financiar multianual pentru obiectivele în materie de biodiversitate în 2024 și 10 % din cheltuielile anuale din cadrul financiar multianual pentru obiectivele în materie de biodiversitate în 2026 și 2027, luând în considerare suprapunerile existente între obiectivele climatice și cele în materie de biodiversitate.

Cheltuielile legate de biodiversitate sunt monitorizate cu ajutorul unei metodologii eficiente, transparente și cuprinzătoare care urmează să fie stabilită de Comisie, în cooperare cu Parlamentul European și cu Consiliul, astfel cum se menționează în Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, precum și privind noile resurse proprii, inclusiv o foaie de parcurs în vederea introducerii de noi resurse proprii. Aceste metode de urmărire sunt utilizate pentru cuantificarea creditelor de angajament care se preconizează că vor contribui la obiectivele climatice și, respectiv, cele în materie de biodiversitate pe durata cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 la nivelul corespunzător de dezagregare. Cheltuielile sunt prezentate anual în declarația referitoare la program. Contribuția programului LIFE la obiectivele climatice și în materie de biodiversitate ale Uniunii face obiectul unor raportări regulate, în contextul evaluărilor și al raportului anual.

- (6) Comisia evaluează sinergiile dintre programul LIFE și alte programe complementare ale Uniunii și sinergiile dintre subprogramele acestuia.

Articolul 20
Evaluare

- (1) Comisia efectuează evaluările prevăzute în prezentul regulament în timp util pentru a putea contribui la procesul de luare a deciziilor, ținând seama în mod corespunzător de coerență, de sinergii, de valoarea adăugată la nivelul Uniunii și de durabilitatea pe termen lung, ținând seama de prioritățile Uniunii în materie de climă și mediu.
- (2) Comisia efectuează evaluarea intermediară a programului LIFE imediat ce sunt disponibile suficiente informații cu privire la implementarea acestuia, dar nu mai târziu de 42 de luni de la începerea implementării programului LIFE, utilizând indicatorii de realizare și de rezultat stabiliți în conformitate cu anexa II.

Evaluarea include cel puțin următoarele elemente:

- (a) aspectele calitative și cantitative ale implementării programului LIFE;
- (b) eficiența utilizării resurselor;
- (c) gradul de realizare a obiectivelor tuturor măsurilor, precizând, dacă este posibil, rezultatele și impactul;

- (d) succesul real sau preconizat al proiectelor în mobilizarea altor fonduri ale Uniunii, luând în considerare, în special, beneficiile unei coerențe sporite cu alte instrumente financiare ale Uniunii;
  - (e) măsura în care au fost atinse sinergiile dintre obiective și complementaritatea programului LIFE cu alte programe relevante ale Uniunii;
  - (f) valoarea adăugată europeană și impactul pe termen lung al programului LIFE pentru luarea unei decizii privind reînnoirea, modificarea sau suspendarea măsurilor;
  - (g) măsura în care au fost implicate părțile interesate;
  - (h) o analiză cantitativă și calitativă a contribuției programului LIFE la stadiul de conservare al habitatelor și al speciilor enumerate în Directivele 92/43/CEE și 2009/147/CE;
  - (i) o analiză a acoperirii geografice la nivelul Uniunii, astfel cum se menționează la articolul 9 alineatul (5), și, în cazul în care nu se ajunge la o astfel de acoperire, o analiză a motivelor subiacente pentru o astfel de lipsă de acoperire.
- (3) La finalul implementării programului LIFE, dar nu mai târziu de patru ani de la sfârșitul perioadei indicate la articolul 1 al doilea paragraf, Comisia efectuează o evaluare finală a programului LIFE.

- (4) Comisia comunică concluziile evaluărilor, însoțite de observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor. Comisia publică rezultatele evaluărilor.

Capitolul V

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 21

Informare, comunicare și publicitate

- (1) Destinatarii fondurilor din partea Uniunii recunosc originea fondurilor respective și asigură vizibilitatea fondurilor din partea Uniunii, în special cu ocazia promovării proiectelor și a rezultatelor acestora, prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționale unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg. În acest scop, destinatarii utilizează sigla programului LIFE, care este prezentată în anexa III. Toate bunurile de folosință îndelungată dobândite în cadrul programului LIFE trebuie să poarte sigla programului LIFE, cu excepția cazului în care există o indicație contrară a Comisiei. Atunci când utilizarea siglei programului LIFE nu este posibilă, se menționează programul LIFE în toate acțiunile de comunicare, inclusiv pe panourile de informare în locuri strategice, vizibile publicului.

- (2) Comisia desfășoară acțiuni de informare și comunicare privind programul LIFE, acțiunile întreprinse în temeiul programului LIFE și rezultatele obținute. Resursele financiare alocate programului LIFE contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care respectivele priorități sunt legate de obiectivele menționate la articolul 3.

Articolul 22

Procedura comitetului

- (1) Comisia este asistată de Comitetul pentru programul LIFE. Comitetul respectiv reprezintă un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (3) În cazul în care comitetul nu emite un aviz, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare și se aplică articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (4) Comisia raportează anual comitetului cu privire la progresul general al implementării subprogramei programului LIFE și cu privire la acțiuni specifice în cadrul programului LIFE, printre altele cu privire la operațiunile de finanțare mixtă puse în aplicare prin resurse bugetare alocate din programul LIFE.

Articolul 23

Exercitarea delegării de competențe

- (1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta actele delegate menționată la articolul 19 alineatele (2) și (3) se conferă Comisiei până la 31 decembrie 2028.
- (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 19 alineatele (2) și (3) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.
- (4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.
- (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

- (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 19 alineatele (2) și (3) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înainte expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 24

Abrogare

Regulamentul (UE) nr. 1293/2013 se abrogă de la 1 ianuarie 2021.

Articolul 25

Dispoziții tranzitorii

- (1) Prezentul regulament nu aduce atingere continuării sau modificării acțiunilor inițiate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 614/2007 al Parlamentului European și al Consiliului¹ și al Regulamentului (UE) nr. 1293/2013, care continuă să se aplice proiectelor respective până la încheierea acestora.

---

¹ Regulamentul (CE) nr. 614/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 mai 2007 privind Instrumentul financiar pentru mediu (LIFE+) (JO L 149, 9.6.2007, p. 1).

- (2) Pachetul financiar aferent programului LIFE poate acoperi, de asemenea, cheltuielile de asistență tehnică și administrativă necesare pentru a asigura tranziția între programul LIFE și măsurile adoptate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 614/2007 și al Regulamentului (UE) nr. 1293/2013.
- (3) În cazul în care este necesar, pentru a acoperi cheltuielile prevăzute la articolul 5 alineatul (5), se pot înregistra credite în bugetul Uniunii ulterior anului 2027, astfel încât să se permită gestionarea proiectelor nefinalizate până la 31 decembrie 2027.
- (4) Restituirile aferente instrumentelor financiare stabilite în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1293/2013 pot fi investite în instrumentele financiare stabilite în temeiul Regulamentului (UE) 2021/...⁺.
- (5) Creditele corespunzătoare veniturilor atribuite care rezultă din restituirea sumelor plătite nejustificat în temeiul Regulamentului (CE) nr. 614/2007 sau al Regulamentului (UE) nr. 1293/2013 se utilizează, în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul financiar, pentru finanțarea programului LIFE.

⁺ JO: a se introduce în text numărul regulamentului din documentul PE-CONS 74/20 [2020/0108 (COD)].

Articolul 26

Intrarea în vigoare și aplicarea

Prezentul regulament intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2021.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European

Președintele

Pentru Consiliu

Președintele

ANEXA I

ORGANISME CĂRORA LI SE POT ACORDA GRANTURI FĂRĂ A SE APELA LA PROCEDURA CERERII DE PROPUNERI

1. Rețeaua Uniunii Europene pentru punerea în aplicare și respectarea legislației din domeniul mediului (IMPEL);
  2. Rețeaua europeană a procurorilor pentru mediu (*European Network of Prosecutors for the Environment* - ENPE);
  3. Forumul Uniunii Europene al judecătorilor pentru mediu (*European Union Forum of Judges for the Environment* - EUFJE).
-

ANEXA II

INDICATORI

1. Indicators de realizări
  - 1.1. Numărul de proiecte care dezvoltă, demonstrează și promovează tehnici și abordări inovatoare;
  - 1.2. Numărul de proiecte care aplică bunele practici în materie de natură și biodiversitate;
  - 1.3. Numărul de proiecte pentru dezvoltarea, punerea în aplicare, monitorizarea sau asigurarea respectării legislației și politicilor relevante ale Uniunii;
  - 1.4. Numărul de proiecte de îmbunătățire a guvernancei prin consolidarea capacităților actorilor din sectoarele public și privat și prin implicarea societății civile;
  - 1.5. Numărul de proiecte, inclusiv de proiecte strategice integrate și de proiecte strategice de protejare a naturii, care pun în aplicare:
    - planuri sau strategii-cheie;
    - programe de acțiune pentru integrarea aspectelor legate de „Natură și biodiversitate”.

2. Indicatori de rezultat
- 2.1. Schimbări nete ale mediului și climei, pe baza agregării indicatorilor la nivel de proiect care trebuie specificați în cererile de propuneri în cadrul subprogramelor:
- „Natură și biodiversitate”;
  - „Economia circulară și calitatea vieții”, acoperind cel puțin următoarele:
    - calitatea aerului
    - solul
    - apa
    - deșeurile
    - substanțele chimice
    - zgomotul
    - utilizarea și eficiența resurselor;
  - „Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea”;
  - „Tranziția către o energie curată”;
- 2.2. Investiții cumulate generate de proiecte sau de finanțările obținute (milioane EUR);
- 2.3. Numărul de organizații implicate în proiecte sau care primesc granturi de funcționare;
- 2.4. Proporția de proiecte care au un efect catalizator după data încheierii proiectului.
-

ANEXA III

SIGLA PROGRAMULUI LIFE

